

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui
Algirdui Butkevičiui
Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai
LR parlamentinėms partijoms

2014-02-13

DĖL VALSTYBĖS SKIRIAMŲ LĖŠŲ DALIES AUKŠTAJAM MOKSLUI

Aukštasis mokslas yra neatskiriama strategijos „Europa 2020“ ir Europos siekio sukurti pažangią, tvarią ir integracinę ekonomiką dalis – jis atlieka lemiamą vaidmenį skatinant asmeninę raidą ir visuomenės pažangą, daro poveikį inovacijoms ir moksliniams tyrimams ir padeda rengti aukštos kvalifikacijos darbuotojus, kurių reikia žiniomis grindžiamos ekonomikos augimui ir visuomenės gerovei užtikrinti. Švietimas, aukštasis mokslas, yra sėkmingo Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ įgyvendinimo pamatas.

Lietuvos studentų sąjunga (LSS) ir Vilniaus universiteto Studentų atstovybė (VU SA) išreiškia susirūpinimą dėl pastebimos tendencijos Lietuvos valstybėje nuolatos mažinti finansavimą aukštajam mokslui. 2007 – 2008 m. studentų skaičius buvo – 204432, 2012 – 2013 m. studentų skaičius buvo – 157276. Bendras studentų skaičiaus sumažėjimas – 23,1%. Tuo tarpu valstybės finansuojamų vietų 2007 – 2008 m. buvo – 104652, o 2012 – 2013 m. valstybės finansuojamų vietų buvo – 80155. Valstybės finansuojamų vietų sumažėjo 23,4%.

Atkreipdami dėmesį į šiuos skaičius, LSS ir VU SA pabrėžia, jog anksčiau vykdyta politika finansavimą aukštajam mokslui skirti pagal baigiančių vidurinio lavinimo mokyklas skaičių yra ydinga ir neatitinka Lietuvos aukštojo mokslo realijų bei mokymosi viso gyvenimo principo, skatinančio studijuoti vyresnio amžiaus žmones. Taip pat norime atkreipti dėmesį, jog 2013 m. Eurydice atlikto tyrimo apie studentų paramos sistemas Europos valstybėse duomenimis, Lietuvoje studentams tenkanti finansinė našta yra viena didžiausių Europoje. Lietuvos studentų pajamos yra vienos mažiausių Europoje (Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro studijų būklės apžvalgos duomenimis 2012 m. – 615 litų), o išlaidos studijoms – vienos didžiausių. Tik 21% studentų teigė, kad jiems pakanka gaunamų pajamų, siekiant padengti mėnesio išlaidas.

Lietuvos studentų sąjunga ir Vilniaus universiteto Studentų atstovybė pabrėžia, jog tokios politikos vykdymas ir toliau mažina aukštojo mokslo prieinamumą Lietuvoje, bei priverčia aukštąsias mokyklas ne gerinti studijų kokybę, o plėsti savo rinkodaros skyrius, siekiant pritraukti daugiau studijuojančiųjų. Norime pabrėžti, jog jei nebus užtikrintas nuolatinis lėšų, skiriamų aukštajam mokslui, didinimas – šis uždavinys šiandieninėmis sąlygomis bus tiesiog neįgyvendinamas.

Manome, jog nuo 2015 m. Lietuvos valstybė turėtų priimti aiškų ir viešą įsipareigojimą kasmet didinti lėšų dalį skiriamą aukštajam mokslui, juo labiau, jog Lietuvos bendrasis vidaus produktas kasmet auga. LSS ir VU SA ragina Lietuvos Respublikos vyriausybę ir parlamentines partijas imtis visų reikiamų priemonių užkirsti kelią tendencijai mažinti aukštajam mokslui skiriamą biudžetą.

LSS Prezidentas

VU SA Prezidentė

Paulius Baltokas

Inga Kalpakovaitė